

Överlämning av Stridsvagn 122B Int till Försvarmakten. Vagnen till vänster är en bärgningsbandvagn 120 med schaktblad och kran. Övriga vagnar är Strv 122B Int, lägg märke till det parasoll som finns för vagnchefensplatsen. Detta skall skydda mot sol och värmeinstrålning, även de nerfällbara gardinerna är skydd mot värme men hindrar också mot insyn.

Överstelöjtnant
Jan Forsberg

Svenska Leopard klara för utlandsmission

Slagfjädern fortsätter serien om modern vapenteknik, utrustning och övningar, författade av överstelöjtnant Jan Forsberg. Artiklarna har uppskattats av både medlemmarna i förbund och föreningar, och även utanför försvarsutbildarna. Denna artikel beskriver hur svenska stridsfordon anpassas för utlandstjänst. Jan Forsberg arbetar vid Försvarshögskolan och var tidigare chef för Livgardesgruppen.

Försvarmakten beställde under 2010 ett modifieringspaket för fyra stridsvagnar typ Leopard 2 (Stridsvagn 122) samt modifiering av en Bgbv 120 (bärgningsbandvagn). Syftet med beställningen var att ha färdiga insatsberedda stridsvagnar för att kunna snabbt förstärka en utlandsinsats vid behov. I Afghanistan använder för närvarande tre nationer tunga stridsvagnar som en del av insatsen. Det är inte bara eldkraften utan främst skyddet som gör stridsvagnen användbar i Afghanistan. Kanada har sedan länge använt stridsvagnar i sina insatser i Afghanistan; först sattes förstärkta Leopard 1 stridsvagnar in för att sedan avlösas av Leopard 2.

Efter det att stridsvagnarna sattes in av Kanada, har antalet döda och skadade soldater märkbart reducerats för den kanadensiska armén.

Svensk uppgradering klar

Vid en kort ceremoni i Skövde i maj 2011 överlämnade FMV stridsvagn 122B Int till Försvarmakten. Modi-

fieringen har Försvarets Materielverk FMV genomfört i huvudsak vid Miloverkstaden i Skövde. Vagnarna har fått minskydd som motsvarar det som tidigare monterats på 10 uppgraderade stridsvagnar; de så kallade Stridsvagn 122B. Stridsvikten har härmed ökat till cirka 65 ton.

Ytterligare en rad mindre modifieringar har genomförts för att bätt-

re anpassa vagnarna till en insats i varmare klimat. Bland annat har bandens gummipads bytts ut mot mer värmebeständiga och tåliga mot vassa stenar. En ny typ av förarstol har införts som är helt upphängd vilket minskar skaderisken avsevärt vid minexplosioner. Även sambandsutrustningen har modifierats för att kunna användas vid NATO-ledda insatser. En ny maskeringsutrustning har tagits fram, skräddarsydd för varmare klimat och minskat dammuppkast från bandaggregatet.

Ett system som klipper av stål-vajrar, som gillras som fällor över vägen, har monterats. Dessa vajer-

Bärgningsbandvagn 120 med multispektralt maskeringssystem. Till skillnad mot de i Sverige använda maskeringssystemen har dessa en kjol som går betydligt längre ner för att hindra uppvirvlande damm. Vagnens kran kan lyfta 30 ton vilket medger lyft av torn på Strv 122 (vikt 21 ton). Vinschen klarar 100 tons dragkraft. Besättningen består av 3 man. Bakom besättningsutrymmet finns normalt ett motorpaket som reserv (V-12 diesel-motor) men här finns nu ett splitterskyddat förvaringsutrymme.

Ingenjörbandvagn 120 byggd på Leopard 2 chassi även kallad Kodiak. Sverige har beställt 6 enheter som levereras med början i höst. Schaktbladet kan bytas ut mot en minplog och grävskopan kan bytas ut mot ett klippverktyg som klipper av järnvägsräls eller andra hinder. All verksamhet kan genomföras i splittermiljö då besättningen är nere under pansarskydd och övervakningen sker genom kameror.

Leopard A7+ visades för första gången på försvarsutställningen Eurosatory 2010. Vagnen har en stridsvikt på 67.5 ton och är utrustad med ett förbättrat skydd samt kameror runt om vagnen för bättre omvärldsuppfattning. Även en ny vapenhuv med 12.7 mm kulspruta och sex kastare för 76 mm spränggranater finns. Framtill finns ett nyutvecklat schaktblad för att röja undan hinder. Stridsvagnen är optimerad för insats i urban miljö med bland annat en infanteritelefon monterad bak på vagnen. Man har även behållit den gamla korta kanonen med L/44 kaliberlängder. Detta för att lättare kunna verka i bebyggelse.

försåt användes tidigare främst i Bosnien och Kosovo.

Systemtänkande

För att skapa ett komplett system har även en bärgningsbandvagn 120 på Leopard 2 chassi modifierats. Därutöver ingick att ta fram anpassade underhållssystem för en utlandsinsats. Detta resulterade i nio specialcontainrar med reservdelar och underhållsutrustning anpassade för en eventuell utlandsmission. För att skapa strategisk rörlighet har även vagnarna certifierats för transport i bland annat transportflygplanet C-17 som Sverige kan disponera över. (se artikel på sidan 7 i detta nummer av Slagfjädern).

Framtiden för Leopard 2

Redan i höst kommer de första ingenjörbandvagnarna till Sverige

Container innehållande reservdelssatser och verktyg för stöd till Leopard 2-systemet ute i fält. Dessa containrar är lastade och klara för att snabbt kunna flygas in till ett insatsområde.

som byggts på Leopard 2 chassi. Denna vagn är som klippt och skuren för att komplettera Stridsvagn 122B Int vid en utlandsinsats.

Sedan den första nyttillverkade Leoparden (Strv 122) kom till Sverige har det gått 15 år. Detta innebär att det planeras en omfattande renovering av stridsvagnarna under åren 2013-2016. Av de totalt 120 inköpta stridsvagn 122 kommer sannolikt ett 80-tal att renoveras för framtida behov.

Utöver förbättringar och optimeringar av skyddet har ett extra kraftaggregat länge stått på önskelistan. När huvudmotorn är avslagen finns behov av ett elverk som kan

leverera elström till alla värmebildsikten och andra system som kräver elström. Även förbättringar av observationsförmågan runt om kan komma att införas.

I Tyskland har två firmor tagit fram uppgraderingspaket till Leopard 2. Bland annat har Krauss Maffei Wegmann tagit fram en Leopard 2 A7+ med schaktblad och en rad andra modifieringar. Denna vagn har offererats till Saudi Arabien, som har aviserat ett behov av drygt 200 nya stridsvagnar. Denna eventuella försäljning har rört upp det politiska etablissemanget i Tyskland. □

Stridsvagn 122B Int med sin typiska parasoll för vagnchefen. Antalet antenner avslöjar också att man har satt in extra sambandsutrustning. Fram på tornet syns tydligt anordningen för vajerklippning. Den multispektrala maskeringssatsen, som minskar IR-signaturen samtidigt som den visuellt också minskar chansen för upptäckt och identifiering, suddar ut konturerna av en stridsvagn.